

Střední odborná škola elektrotechnická, Centrum odborné přípravy
Zvolenovská 537, Hluboká nad Vltavou

Využití ICT pro rozvoj klíčových kompetencí

CZ.1.07/1.5.00/34.0448

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/1.5.00/34.0448

Digitální učební materiál

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0448
Číslo materiálu	ICT-CJ2-2/7 Světová literatura 2. pol. 20. století
Název školy	Střední odborná škola elektrotechnická, Centrum odborné přípravy, Zvolenovská 537, Hluboká nad Vltavou
Autor	Mgr. Alena Kotulová
Tématický celek	Literatura
Ročník	4. ročník SOŠ
Datum tvorby	XI. 2012
Anotace	Prezentace s výkladem
Metodický pokyn	Žáci se seznámí s uměleckými směry II. pol. 20. století a s jejich představiteli.
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Světová literatura 2. pol. 20 století

Atmosféra doby

- Konec 2. světové války
- Vznik dvou světových soustav
- Dvě soupeřící mocnosti SSSR a USA
- Globální problémy lidstva (*nebezpečí válečného konfliktu, růst populace, zajištění přírodních zdrojů a energie, devastace životního prostředí, nemoci a jiné civilizační jevy*).
- Dobývání vesmíru
- Zbrojení a odzbrojování
- Konec 80. let – rozpad východního bloku

Přehled uměleckých směrů

- Existencialismus
- Neorealismus
- Beatnici
- Rozhněvaní mladí muži
- Nový román
- Absurdní drama
- Magický realismus
- Science fiction

Umělecké směry

- **Existencialismus**: pojímá člověka jako osamocené a odcizeného jedince trpícího vnitřními pochybami, život chápán jako směřování k smrti.

- Představitelé

Jean Paul Sartre: Bytí a nicota, Zed', Hnus (jiný překlad Nevolnost)
(odmítl Nobelovu cenu)

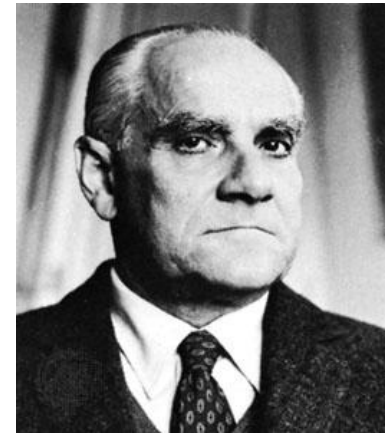

Albert Camus: Cizinec, Mor, Caligula
(udělena Nobelova cena)

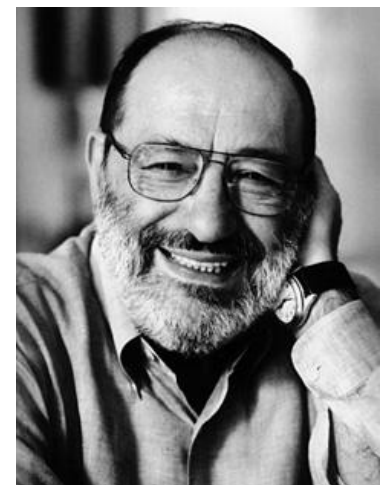
Umělecké směry

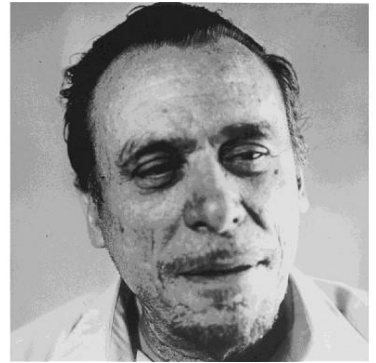
- **Neorealismus**: italská próza 40. a 50. let, návrat k realismu (*dokumentárnost, hodnověrnost*), v popředí zájem o běžný život obyčejných lidí.

- Představitelé
Alberto Moravia: Horalka, Římanka, Nuda

Umberto Eco: Jméno růže, Foucaultovo kyvadlo, Ostrov včerejšího dne

Umělecké směry

- **Beatnici** (*zbitá* či *blažená generace*): hnutí amerických básníků a prozaiků v USA v 50. a 60. letech, výsměch tradičním hodnotám (*bohatství, kariéra, rodina*), hledání vnitřní svobody, příklon k orientálním filozofiím, touha po rozkoši, dobrovolná chudoba.

- Představitelé

Jack Kerouac: Na cestě

Ken Elton Kesey: Vyhod'te ho z kola ven

Charles Bukowski: Hollywood

J. Kerouac

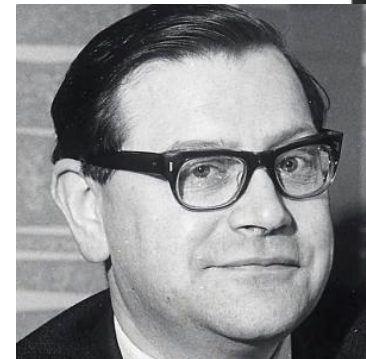
Umělecké směry

- **Rozhněvaní mladí muži**: volné seskupení anglických spisovatelů v 50. letech, kritika anglického konzervatismu a konvencí; nepřizpůsobivost zavedenému pořádku, protest proti kariérismu, pohodlnosti a falešné morálce; sociální kritika, humor, hovorový jazyk.

- Představitelé

Kingsley Amis: Šťastný Jim

John Braine: Místo nahoře

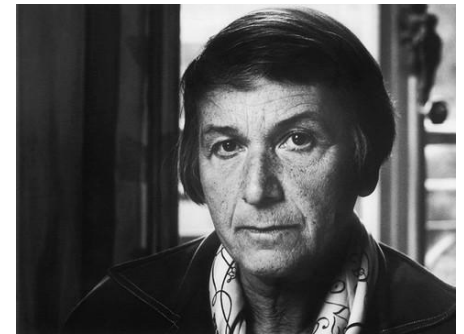

Umělecké směry

- **Nový román** (*antiromán*): typ francouzského románu 50. let, oslabení příběhu, postav i vypravěče, text tvoří úvahy, popisy jevů bez příčinných souvislostí.

- Představitelé

Nathalie Sarrautová: Zlaté plody

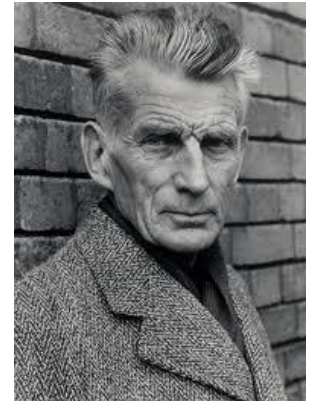

Alain Robbe-Grillet: Gumy, Žárlivost

Umělecké směry

- Absurdní drama: od 50. let – člověk zachycen ve stavu úzkosti, bez schopnosti komunikace s lidmi, postrádající smysl života, text bez souvislého děje a logického dialogu.

- Představitelé

Samuel Beckett: Čekání na Godota

Eugène Ionesco: Plešatá zpěvačka

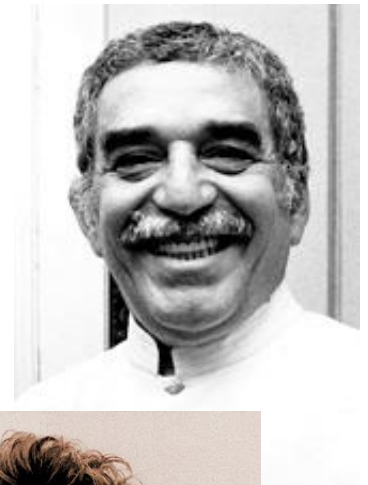
Umělecké směry

- **Magický realismus**: 50. léta, prolínání skutečného a snového, magického světa, rozšířen v latinskoamerické próze.

- Představitelé

Gabriel Garcia Márquez: Sto roků samoty, Kronika ohlášené smrti, Láska za časů cholery
(*udělena Nobelova cena*)

Isabel Allendová: Dům duchů

Umělecké směry

- **Sci-fi**: vědeckofantastická literatura čerpající z poznatků moderní vědy a techniky; osud člověka v nepříznivém prostředí, stinné stránky technického pokroku.

- Představitelé

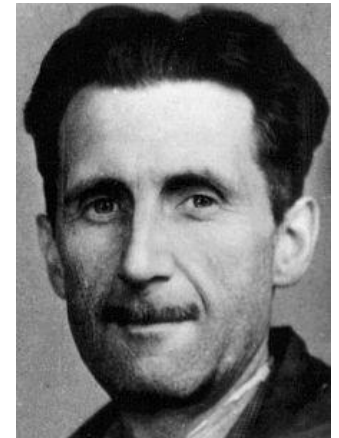
George Orwell: Farma zvířat, 1984

Arthur C. Clarke: Vesmírná odyssea

Ray Bradbury: Martánská kronika,
451 stupňů Fahrenheita

Michael Crichton: Kmen Andromeda, Jurský park

G. Orwell

Přiřad'te k autorům díla a umělecké směry z nabídky: Horalka, Jurský park, Na cestě, Šťastný Jim, Zlaté plody, Sto roků samoty, Hnus, Čekání na Godota, Neorealismus, Rozhněvaní mladí muži, Beatnici, Nový román, Magický realismus, Absurdní drama, Sci-fi, Existencialismus.

Autor	Dílo	Umělecký směr
M. Crichton		
A. Moravia		
J. P. Sartre		
G. G. Márquez		
S. Beckett		
K. Amis		
J. Kerouac		
N. Sarrautová		

Řešení

Autor	Dílo	Umělecký směr
M. Crichton	Jurský park	Sci-fi
A. Moravia	Horalka	Neorealismus
J. P. Sartre	Hnus	Existencialismus
G. G. Márquez	Sto roků samoty	Magický realismus
S. Beckett	Čekání na Godota	Absurdní drama
K. Amis	Šťastný Jim	Rozhněvaní mladí muži
J. Kerouac	Na cestě	Beatnici
N. Sarrautová	Zlaté plody	Nový román

SEZNAM LITERATURY A PRAMENŮ

- Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoli další využití podléhá autorskému zákonu.

Použité zdroje:

1. MARTÍNKOVÁ, V. a kol. *Literatura 4*, Trizonia Praha 1994
2. Odmaturuj z literatury 1, Didaktis 2004
3. SOCHROVÁ, M. *Literatura v kostce pro střední školy*, Fragment 1996.
4. HAMAN, A, *Česká literatura po roce 1945 z ptáčích perspektivy*, Fortuna 1990
5. MARTINKOVÁ, V., ZIEGOVÁ P. a kol., *Připravujeme se k maturitě z českého jazyka*, Trizonia 1994
6. POLÁŠKOVÁ T. a kol. *Literatura – přehled středoškolského učiva, edice Maturita*, nakladatelství PV

Obrázky:

---

1. <http://www.sartre.org/existentialism.htm>
2. <http://moineauenfrance.blogspot.cz/2009/11/sarko-chooses-albert-camus-for-pantheon.html>
3. <http://kids.britannica.com/comptons/art-147186/Alberto-Moravia-in-1969>
4. <http://www.umbertoeco.com/en/lee-marshall.html>
5. http://www.goodreads.com/author/show/1742.Jack_Kerouac
6. <http://www.telegraph.co.uk/culture/books/bookreviews/9543678/Charles-Bukowski-Critical-Lives-by-David-Stephen-Calonne-review.html>
7. http://www.leninimports.com/kingsley_amis.html
8. <http://tanvirdhaka.blogspot.cz/2012/01/angry-young-men-movement.html>

Obrázky:

---

9. <http://www.mymovies.it/biografia/?r=4399>
10. <http://www.france5.fr/et-vous/France-5-et-vous/Les-programmes/LE-MAG-N-29-2011/articles/p-13363-Nathalie-Sarraute-la-datcha-de-Cherence.htm>
11. <http://www.hrc.utexas.edu/exhibitions/web/beckett/intro/>
12. <http://www.romania-insider.com/famous-romanians-eugen-ionescu-eugene-ionesco/6389/>
13. http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/literature/laureates/1982/marquez-bio.html
14. [http://ffh.films.com/id/7310/Isabel Allende The Womans Voice in Latin American Literature.htm](http://ffh.films.com/id/7310/Isabel_Allende_The_Womans_Voice_in_Latin_American_Literature.htm)
15. [http://en.wikipedia.org/wiki/George Orwell](http://en.wikipedia.org/wiki/George_Orwell)